

POVIJEST I NJEZINO ZNAČENJE

Povijest (historiografija) je znanost koja istražuje, proučava i objašnjava prošlost čovječanstva.

Prema predmetu proučavanja povijest može biti ekonomska, ratna, kulturna, politička, a prema opsegu svjetska i nacionalna.

Povijesni izvori (vrela) su ostaci prošlosti iz kojih saznajemo o životu ljudi nekog vremena.

Povijesni izvori	Primjeri	Mjesto čuvanja
predmetni	građevine, oruđe, oružje, nakit	muzeji, galerije, knjižnice, arhivi
pisani	pisma, dokumenti, novine	
slikovni	slike, crteži, karte, fotografije	
zvukovni	usmena predaja, tonski zapisi na pločama, kasetama, CD-ovima	

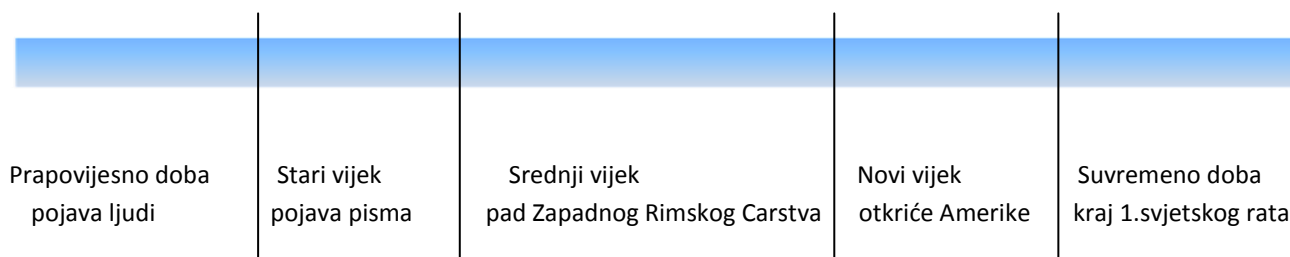
Radi lakšeg snalaženja u velikom broju povijesnih događaja povjesničari su prošlost podijelili na velika povijesna razdoblja: prapovijest i povijest. Povijest je podijeljena na stari vijek, srednji vijek, novi vijek i suvremeno doba.

2.000.000 g.pr.kr. 3500 g.pr.Kr.

476.

1492.

1918.

Računanje vremena

Kronologija je prikaz događaja vremenskim slijedom (pomoćna povijesna znanost koja objašnjava sustave računanja vremena u prošlosti)

Era je početak brojanja godina, razdoblje poznato po velikim događajima, promjenama ili istaknutim ljudima.

ERE	POČETAK BROJANJA GODINA	GODINA PO KRŠĆANSKOJ ERI
Kršćanska	Od rođenja Isusa Krista	0.
Židovska	Od Abrahamova doba	3761. prije Krista
Olimpijska	Od održavanja prvih Olimpijskih igara	776. prije Krista
Rimska	Od legendarnog utemeljenja Rima	753. prije Krista
Muslimanska	Od Muhamedovog prelaska iz Meke u Medinu	622.

Najstarije kalendare su napravili Sumerani i Egipćani prateći plimu i oseku rijeka te gibanja nebeskih tijela. Danas u Europi vrijede dva kalendara Gregorijanski (katoličke zemlje zapadne Europe) i Julijanski (pravoslavne zemlje istočne Europe).

Najstariji povjesničari

Grci su osnivači historiografije jer su pokušali mit razdvojiti od povijesti. Prvi grčki povjesničari iz 5. stoljeća prije Krista bili su Herodot („Historije“ – otac povijesti), Tukidid („Peloponeski rat“ – osnivač povijesne kritike), Ksenofont („Helenska povijest“). Rimski povjesničari: Tit Livije (1. stoljeće prije Krista /1.stoljeće) – „Od osnutka grada“, Kornelije Tacit (1. / 2. stoljeće) - „Anali“, „Historije“.

Utemeljitelj hrvatske historiografije u 17. stoljeću bio je Ivan Lučić („O kraljevstvu Dalmacije i Hrvatske“).

Najznačajniji povjesničari iz 19. stoljeća bili su Ivan Kukuljević Sakcinski, Franjo Rački, Vjekoslav Klaić, a iz 20. stoljeća Nada Klaić, Mate Suić, Grga Novak, Mirjana Gross.